

## Vihdin kunnan tilinpäätös 2023

### Tilinpäätösennuste 2023

Kunnanhallitus 05.02.2024 § 33

Kunnan vuoden 2023 tilinpäätöstä on laadittu alkuvuoden ajan ja peruskunnan osuuden arvioidaan valmistuvan noin 2-3 viikon sisällä. Vihdin kunta on raportoinut 25.1.2024 tilinpäätösennusteen osana valtakunnallista taloustietojen raportointia Valtiokonttorille. Valtiokonttorille esitetyt sekä kunnanhallitukselle esitettävät luvut ja huomiot ovat ennakkollisia. Muutokset luvuissa ovat täsmentymisen takia mahdollisia niin pitkään kuin tilinpäätöstä laaditaan ja täsmäytetään. Peruskunnan tilinpäätöksen arvioidaan valmistuvan hieman helmikuun puolivälin jälkeen ja konsernitilinpäätöksen maaliskuussa. Vihdin kunnanhallitus käsittelee tilinpäätöksen kokouksessaan 25.3.2024 ja kunnanvaltuusto 10.6.2024 järjestettävässä kokouksessa.

Vuoden 2023 tilikauden tuloksen arvioidaan 31.1.2024 tiedoilla olevan noin 25-26 miljoonaa euroa ylijäämäinen ilman myöhemmin todettavia poistoeron muutoksia, mahdollisia investointivarauksia ja rahaston muutoksia (ns. tilinpäätössiirrot). Vuoden 2022 tilikauden tulos oli 8,209 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja tilinpäätössiirtojen jälkeen 3,783 miljoonaa euroa. Tilikauden 2023 tuloksesta mahdolliset tehtävät investointivaraukset ja rahastojen muutokset käsitellään varsinaisen tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Kokonaisuudessa Vihdin kunnan tilinpäätös vuodelta 2023 on historiallisesti merkittävä. Arvioitu tulos on kunnan historian suurin. Tulosta selittää osana hyvinvointialueuudistusta maksettavat kertaluontoiset veroerät eli ns. verohännät ja kesällä 2023 tapahtunut maa-alueen kauppa Microsoftin kanssa.

Toteutuvat toimintatuotot ovat 53,133 milj. euroa, joka on muutettuun talousarvioon verrattuna 2,926 milj. euroa (5,8%) suurempi. Selittäviä tekijöitä ovat mm. kotikuntakorvausten ja vuokratulojen ennakoitua parempi tulo. Toteutuvat toimintakulut ovat 110,500 milj. euroa, joka ylitti muutetun talousarvion noin 0,886 milj. eurolla (0,8%). Selittävinä tekijöinä on henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen nousu. Menosäästöjä tapahtui avustuksissa ja materiaaliostoissa.

Tilinpäätösennusteen toimintakate on noin -57,138 milj. euroa, joka on noin 2 milj. euroa (3,5%) muutettua talousarviota parempi. Verotuloja toteutuu yhteensä 74,052 milj. euroa, mikä on noin 835 000 euroa (1,1%) muutettua talousarviota parempi. Valtionosuudet toteutuvat noin 230 000 euroa (-1,1%) heikompana kuin muutetussa talousarviossa, ollen yhteensä noin 20,162 milj. euroa.

Rahoitustuotot- ja kulut ovat noin -922 000 euroa, mikä on muutettuun talousarvioon nähden 221 000 euroa heikompi kuin ennakoitiin. Selittävinä tekijöinä ovat korko- ja rahoituskulujen nousu.

Suunnitelmalliset poistot ovat noin 3,2 milj. alle muutetun talousarvion, ennakkolisesti toteutuen 10,468 milj. euroa. Selittävinä tekijöinä on Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen investointien viimeisten maksupostien siirtyminen vuodelle 2024, jolloin poistot alkavat juoksemaan rakennuksesta vasta vuonna 2024. Tämän lisäksi muitakaan investointikohteita ei ole valmistunut vuoden 2023 aikana, niin että se nostaisi poistotasoa. Investointien bruttototeuma ennakoidaan olevan 23,2 milj. euroa ja toteuma olisi näin 71,3 % muutettuun talousarvioon nähden.

Kunnan vuoden 2023 tilinpäätösennuste on merkittävästi ylijäämäinen ja kunnan on mahdollista harkita tulevaisuuden investointeja tukevien tilinpäätösjärjestelyiden tekemistä, kuten rahaston perustamista ja siihen liittyviä tilinpäätössiirtoja tai investointivarausten kirjaamista.

Vihdin kunnanvaltuusto on 29.3.2021 § 7 sitoutunut Länsirata Oy:n (entinen Turun Tunnin juna Oy) pääomittamiseen enintään 3,74 miljoonalla eurolla. Kunnan tulee yhtiön pääomittamiseen liittyvien kustannusten lisäksi varautua myös mahdollisiin radan aiheuttamiin muihin suunnittelu-, rakentamis- ja maanhankintakustannuksiin. Tämän lisäksi kunnan investointisuunnitelmassa on muitakin merkittäviä strategisia investointeja, joiden osalta kunnan on mahdollista tehdä investointivarauksia.

Lopulliset esitykset tilinpäätössiirroista esittää kunnanhallitus 25.3.2024 tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä. Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2023 tilinpäätöksen kokouksessaan 10.6.2024.

Valmistelija	Jere Laine etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 467 5554
Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tilinpäätösennusteen.
Käsittely	Ville Könönen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana kello 18.12.
Päätös	Kunnanhallitus merkitsi tiedoksi tilinpäätösennusteen.

Tiedoksi

### **Vihdin kunnan tilinpäätös 2023**

Kunnanhallitus 25.03.2024 § 80

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 114 §:n mukaan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

### **Käyttötalous**

Vuonna 2023 ulkoiset toimintatuotot olivat 28,855 miljoonaa euroa, valmistus omaan käyttöön 0,248 miljoonaa euroa ja ulkoiset toimintakulut -86,260 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi muodostui -57,157 miljoonaa euroa, mikä oli 2,051 miljoonaa euroa muutettua talousarvion toimintakatetta parempi. Verotulot vuonna 2023 olivat yhteensä 7,052 miljoonaa euroa, mikä oli muutettua talousarviota noin 0,835 miljoonaa euroa parempi. Valtionosuuksia kertyi 20,162 miljoonaa euroa, mikä oli muutettuun talousarvioon nähden noin 0,231 miljoonaa euroa pienempi. Vuosikatteen muodostui 36,135 miljoonaa euroa, mikä muutettuun talousarvioon nähden 2,433 miljoonaa euroa parempi. Poistot ja arvonalentamiset olivat 10,142 miljoonaa euroa.

### **Rahoitusjäämä ja lainakanta**

Vihdin kunnan investointituotot olivat vuonna 2023 yhteensä 20,075 milj. euroa ja kulut -23,305 milj. euroa eli nettona -3,229 milj. euroa. Kunnan nettoinvestoinnit alittivat 15,823 miljoonalla eurolla muutetun talousarvion. Tulorahoitus oli 24,277 milj. euroa ja investointien rahavirta -19,054 milj. euroa, jolloin rahoitusjäämä oli positiivinen 3,473 milj. euroa. Vihdin lainakanta oli 31.12.2023 yhteensä 112,9 miljoonaa euroa. Lainakanta lyheni edelliseen vuoteen 12,938 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta Vihdissä oli 3 469 euroa/asukas. Vuoden 2022 osalta

keskimääräinen Manner Suomen kuntien lainakanta oli 3 378 euroa/asukas.

### **Tilikauden tulos ja ylijäämä**

Vihdin kunnan tilikauden tulokseksi vuonna 2023 muodostui 25,993 milj. euroa ja kun poistoeron vähennys (77 440 euroa), varausten muutos (140 000 euroa) sekä ehdotettu rahaston lisäys raiderahastoon huomioidaan (-10 000 000 euroa), tilikauden ylijäämäksi muodostuu 16 210 949 euroa.

### **Konsernitilinpäätös**

Konsernilaskelman ylijäämä on 15,42 milj. euroa. Konsernilaskennassa Nummelan teollisuustalon tulos oli positiivinen. Nummelan Aluelämpö Oy:n ja Palman tieto-taito-keskus Oy:n tulos olivat negatiiviset. Konserniyhtiöt saavuttivat osittain vuoden 2023 talousarviossa omistajan esittämät tavoitteet.

### **Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä**

Kunnanhallitus 15.01.2024 § 9 ohjeisti lautakuntia arvioimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista tilikaudella 2023 kokouksessa hyväksytyyn arviointilomakkeen mukaan. Tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä kunnanhallitus hyväksyy oman toimialaansa kohdistuvan arviointilomakkeen ja samalla hyväksyy tilinpäätöksessä annettun kunnanhallituksen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallituksen selonteko perustuu toimielimien tilinpäätöksen yhteydessä käsittelemiin kyselylomakkeisiin, joissa tilivelvolliset ovat antaneet arviot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta.

Kokonaisuudessa arvioiden mukaan Vihdin kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on onnistunut hyvin 4,027 (vuonna 2022 4,361). Toimielinkohtainen vaihteluväli on 3,666 – 4,666 (vuonna 2022 3,833 - 4,666).

Kunnanhallitus toteaa, että arvioinnit on käsitelty asianomaisissa päättävissä toimielimissä, jolloin tieto puutteista ja korjaustarpeista on otettu käsittelyyn. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta tuottaa riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan noudattamisesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta tulee kuitenkin kehittää etenkin toiminnan tavoitteiden toteutumisen ja systemaattisen riskienhallinnan osalta. Edelleen on aikaisempien vuosien tavoin tunnistettu tarve laajempaan ja kokonaisvaltaiseen riskien arviointiin ja riskien hallintaan. Lisäksi on tarve kokonaisvaltaisesti katsoa sisäiseen valvontaan ja konsernivalvontaan liittyvien asiakirjojen sekä ohjesääntöjen prosessien päivytystä vastaamaan ohjeistusta.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Vihdin kunnanhallitus päättää  1) ehdottaa kunnanvaltuustolle, että tilikauden tuloksesta 25 993 548,93 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa: a. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 189 199,44 euroa, b. Lisätään poistoeroja -134 632,50 euroa, c. Puretaan investointivaroja yhteensä 140 000 euroa i. Museon ensikertainen kalustaminen 100 000 euroa ii. Nuorisopalveluiden Etelä-Nummelan koulu- ja päiväkotikeskuksen ensikertainen kalustaminen 40 000 euroa d. Tehdään tehdään rahastosiirto Vihdin raiderahastoon rahaston sääntöjen mukaisesti -10 000 000 euroa: e. Tilikauden ylijäämä 16 210 98,75 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisiltä tilikausilta kertyneisiin ylijäämiin. 2) hyväksyä kunnanhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointilomakkeen kunnanhallituksen alaisesta toiminnasta, 3) allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi, 4) oikeuttaa talousjohtajan tekemään vuoden 2023 tilinpäätökseen teknisiä korjauksia ja 5) saataa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen kunnanvaltuustoon käsiteltäväksi.
Käsittely	Asian käsittelyn jälkeen Mari Haapanen ja Jere Laine siirtyivät osallistumaan kokoukseen etäyhteyksin kello 19.35.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	
Tarkastuslautakunta 10.04.2024 § 9 43/02.02.01.02/2024	

### **Tarkastuslautakunnan tehtävät tilinpäätöksen valmistelussa kunnanvaltuustolle**

Kuntalain 121 §:n 2. momentin mukaan tarkastuslautakunnan yhtenä keskeisenä tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Vihdin kunnan hallintosäännön 75 §:ssä määrätään tarkastuslautakunnan valmistelusta valtuustolle seuraavaa: Lautakunta antaa valtuustolle arvionsa tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista sekä asianomaisten niistä antamista selityksistä ja kunnanhallituksen lausunnosta sekä ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

## Tilintarkastajan tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomuksesta ja sen käsittelystä säädetään kuntalain 125 §:ssä:

"Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Jos tilintarkastaja havaitsee, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai valtuuston päätöksiä eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastuskertomuksessa on tehtävä asiasta tilivelvolliseen kohdistuva muistutus. Muistutusta ei voida kohdistaa valtuustoon.

Tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto. Valtuusto päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehty muistutus antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille."

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä:

"Tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle."

Tilintarkastaja esittelee tarkastuslautakunnalle 8.5.2024 kokouksessa tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2023.

Valmistelija	Antti Luukkanen, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 767 4798
Esittelijä	Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
Ehdotus	<p>Tarkastuslautakunta merkitsee Vihdin kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksen tiedoksi.</p> <p>Lisäksi tarkastuslautakunta päättää tehdä kokouksessaan 8.5.2024 tai 29.5.2024 tilintarkastuskertomukseen tutustuttuaan kunnanvaltuustolle esityksen tilintarkastuskertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä.</p>
Päätös	<p>Tarkastuslautakunta merkitsi Vihdin kunnan vuoden 2023 tilinpäätöksen tiedoksi.</p> <p>Lisäksi tarkastuslautakunta päätti tehdä kokouksessaan 8.5.2024 tai 29.5.2024 tilintarkastuskertomukseen tutustuttuaan kunnanvaltuustolle esityksen tilintarkastuskertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä.</p>
Tiedoksi	-